

28/9 1939

Huvudexemplar

Specialfråge lista rörande

Ö52 MÄSSINGSARBETE.

1. I vilka byar i Älvdalen tillverkades a) gjutna skällor? b) häkter?
2. Varifrån fick man (dels i Älvdalen, dels i Mora) a) mässing? b) metall, d.v.s. koppar + engelskt tenn?
3. Hur benämndes på målet 'smedja, i vilken gjutning bedrevs'? 'gjutmassa'? 'tång att gripa om degeln med'? 'trattformig öppning upptill på gjutflaska'? 'finputsa (de gjutna föremålen)'? 'sked, använd vid krusning av skällans nedre kant'?
4. Varifrån erhöles mässingplåt, innan handlande funnos i Mora? Direkt från Skultuna?
5. Hur benämndes 'polera en kam'?
6. Redogör i detalj för, hur varje färdigt kamdussin placerades för att lätt kunna räknas!
7. Hur benämndes i Älvdalen a) 'sandlådan för gjutning'? b) 'den övre träramen'? c) 'gjutdeglarna'?
8. Var försiggick i Älvdalen a) smältningen av metallen till skällorna? b) själva gjutningen? På smedjehärden? I stugspisen?
9. Hur prövade man, om gjutmassan stelnat, innan man tog sönder formen?
10. Vet man av någon Älvdalsby, där ingen häkt-tillverkare fanns? I vilka byar funnos de flesta häktmakarna?
11. Varifrån skaffade man mässing till häkterna? Från Skultuna? Från något bruk i Norge? Hur forslade man hem den? Gjorde man själv mässingstråden? Hur gick detta till?
12. Hur benämndes 'stiften på häktmallen'?
13. Funnos häktringar av olika storlekar? Till vilka olika antal trüddes häkterna på dem?
14. Beskriv i detalj, hur resp. järntråd och mässingstråd användes vid tillverkning av prydnadskammar (härkammar):